

ETF 20.11. 2013

Čtení Jk 5,7-11

Mt 25:1-13

Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi. ² Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných. ³ Pošetilé vzaly lampy, ale nevezaly si s sebou olej. ⁴ Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách. ⁵ Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly. ⁶ Uprostřed noci se rozlehl křik: 'Ženich je tu, jděte mu naproti!' ⁷ Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy. ⁸ Tu řekly pošetilé rozumným: 'Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!' ⁹ Ale rozumné odpověděly: 'Nemůžeme, nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!' ¹⁰ Ale zatímco šly kupovat, přišel ženich, a které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny. ¹¹ Potom přišly i ty ostatní družičky a prosily: 'Pane, pane, otevři nám!' ¹² Ale on odpověděl: 'Amen, pravím vám, neznám vás.' ¹³ Bďte tedy, protože neznáte den ani hodinu.

Měl to být lampiónový průvod k počtě ženicha, průvod deseti družiček s lucernami, které měly doprovodit ženicha k příbytku nevěsty. Všechny přišly čekat, všechny chtějí vyjít ženichovi vstříc. Ale nakonec jich v průvodu bylo jen pět. Když dva dělají totéž, není to totéž. A vypravěč podobenství hned předem, jaksi nešikovně, prozradí, proč jich bylo nakonec jen pět. Jen pět

družiček bylo rozumných, druhých pět bylo pošetilých, Kralická bible řekne natvrdo: byly bláznivé. Pět na pět, půl na půl, padesát na padesát.

A vypravěč nechce napínat naši pozornost, proto hned také vysvětlí, v čem byly ty družičky pošetilé. Vzaly si sice lampy, ale nevezaly si s sebou olej do lamp. Kdežto ty rozumné si vzaly i lampy i nádobky s rezervním olejem, kdyby došel. A on došel. Ženich se někde opozdil, přišel až pozdě v noci, družičky zatím usnuly (ty i ty) a mezitím lampy dohořely. A teď se ukázal rozdíl mezi rozumnými a pošetilými. Rozumné dolily olej do lamp ze svých zásob a vykročily s ženichem. Jakoby předem tušily, že budou muset dlouho čekat. Pošetilé však musely napřed jít olej koupit, tím zmeškaly průvod a přišly k zavřeným dveřím.

Zatím to tedy vypadá tak, jakoby podobenství chtělo říci, že rozumné je pamatovat na zadní kolečka, udělat si forotu na horší časy, na penzi, na stáří, chovat se odpovědně. Kdežto pošetilé je nemyslet na budoucnost, na stáří, nestarat se o zítřek, žít ze dne na den, nešetřit, chovat se nezodpovědně. Ale to je trochu málo. To zhruba každý ví, a kdo to neví, tomu to připomene penzijní

reforma strašení, že nebude na důchody; to nemusíme číst v bibli jako podobenství Pána Ježíše.

Zkusíme tedy číst to podobenství znovu a pozorněji. Především bereme na vědomí, co je řečeno v úvodní větě: Že je to podobenství o tom, jak se to má s královstvím Božím. Podobenství o Božím království. Takto to musíme číst a vykládat. A tady je důležité si všimnout nikoli těch družiček, nýbrž toho ženicha. Je to sice podobenství o družičkách, ale ústřední postavou je ženich. Kdyby nebylo ženicha, nebyly by ani družičky. A teď: Ženich má zpoždění, dlouho nepřichází, družičky musí dlouho čekat, až únavou usnou. Ale pak ženich přece přijde.

Království Boží dlouho nepřichází, čekání na ně je dlouhé, předlouhé. A některým lidem se zdá, že snad už nikdy nepřijde ta říše svobody, spravedlnosti, pokoje a radosti. Když se rozhlédneme kolem sebe, všechno je jinak. Místo svobody ve světě stále vidíme útlak a násilí. Místo spravedlnosti jen hroznou nerovnost, na jedné straně hrozně mrhání statky Božího stvoření, na druhé straně hynou lidé a děti hladem po stovkách například v Somálsku. A pokoj? O tom si můžeme nechat jenom zdát, když se podíváme, kolik válek probíhalo, probíhá a ještě k novým se

schyluje. Ušlechtilé projekty troskotají... Takže radost Božího království je v nedohlednu, lidé ji nahrazují drobnými radostmi anebo velkou zábavou. Kde je království Boží? Kde už dva tisíce let mešká? Přijde vůbec ještě někdy? Má smysl ještě čekat?

Jako ta dívka v básni Fráni Šrámka, která dlouho čeká na chlapce, na jediného chlapce, s nímž by spojila svůj život, na svého jediného ženicha. A končí ta báseň smutně: „Jediný bloudí, nevím kde / jediný nikdy nepřijde.“ Království Boží bloudí, nevíme kde, království Boží snad nikdy nepřijde.

Ale přijde, říká Pán Ježíš v tomto podobenství. Ženich se opozdil, ale posléze přišel. Svatba se konala. Čekání nebylo nadarmo. Svatba se bude konat. To je první důležité sdělení v tomto podobenství. Ženich přijde. Bude snad nutno čekat dlouho, ale ne nadarmo.

Na to dlouhé čekání budeme potřebovat zásobu oleje do lamp. Zásobu víry, zásobu naděje, zásobu lásky. Zásobu víry: důvěry, že náš Pán, kterému jsme se ve svatém křtu oddali, je skutečným naším Pánem, živým Pánem, není to iluze či chiméra, není to výplod naší zbožné mysli. Že on, ačkoli vzdálen na Boží pravici,

nás neopouští ani tehdy, když se nám zdá, že je daleko a nedbá na naše selhávání, naše strádání, naše nemoci. Že se k němu můžeme s důvěrou obracet z bahna svých hříchů, prosit za odpuštění, děkovat mu a vzývat jej ve svých shromážděních. Že o něm můžeme svědčit svým bližním a vyprávět svým dětem a vnukům, vést je k víře a ke křtu, k poslušnosti a následování. Takovou zásobu oleje víry potřebujeme mít, než přijde Boží království. – A zásobu naděje: Pevné doufání, že stav světa, který kolem sebe vidíme, že stav našeho pošramocného života, nemá a nebude mít poslední slovo. Že příběh spásy, který kdysi započal, stále pokračuje a jednou bude slavně dovršen. Že Boží lid ze světa nezmizí. Je nám zapotřebí takové zásoby oleje naděje, když prismatickým sčítáním lidu hledíme na neutěšený stav křesťanstva v naší zemi, když se nám zdá, že některé církve už přestávají dýchat a že se blíží doba, kdy některé dodýchají. Už se prodávají kostely (v Německu, ale i u nás), smutno pohledět, smutno pomyslet, co bude, když žádní mladí nepřicházejí, aby se chopili díla církve. Ano, možná, že ten či onen sboreček skončí, například v severní Africe byly kdysi kvetoucí církve a dnes aby tam křesťana pohledal. Ale Boží lid ze světa nezmizí, Pán Bůh si jej zachová až do příchodu Božího království, bude to možná jinde než u nás, vstanou noví vyznavači, nové sbory, nové církve.

Takovou zásobu naděje si uchovějme, když ženich dlouho nejde. – A zásobu lásky. Pán Ježíš o tom vyprávěl jiné podobnosti o služebnících, kteří čekají na příchod svého pána; jeden z nich si řekne: 'Můj pán nejde; a začne bít své spoluslužebníky, hodovat a pít s opilci.' Začne bít své spoluslužebníky, své bližní, bez lásky, bez smilování. Začne se mu zdát, že už to nemá cenu snažit se o lásku, o smilování, o pokojné vztahy k bližním, o smíření a odpuštění. Povšimněme si, kolik násilných činů zplodila netrpělivost, neochota nebo neschopnost trpělivě čekat. Ti islámští teroristé by království svého boha, svůj ideál islámské společnosti, chtěli mít hned a zde, nebudou čekat, raději vyrobí bomby, aby to urychlili. A myslím, že i ten norský Breivik potřeboval, aby rychle kupředu poskočila jeho představa, jak by měla správně vypadat Evropa – a řešil to násilným útokem na nevinné chlapce a děvčata. To naše dlouhé čekání na Boží království by nás nemělo vést k tomu, abychom přestali usilovat o lásku, ten vzácný dar, abychom ztratili trpělivost s bližními a vzdali zápas o smíření, o nápravu vztahů k blízkým i vzdáleným. Zásobu oleje lásky potřebujeme.

Abychom, až přijde ženich opravdu, nebyli jako ty pošetilé družičky, které přišly k zavřeným dveřím. Tak bychom dopadli,

kdybychom propadli pocitu, že nemá cenu čekat, že nemá cenu věřit a důvěřovat, že nemá cenu doufat, že nemá cenu milovat, že už nic nemá cenu, že cenu má jen to, co si ze života urveme, jezme a pijme, neboť zítra zemřeme, a radost je jen zábava, odvaha jen vydělat peníze nebo i nakrást, štěstí je dovolená v exotických krajích a ohlížet se na druhé by byla hrubá chyba...

Toto nám našťestí nehrozí. Naše zásoby víry, naděje, lásky bývají skrovné, někdy se opravdu povážlivě tenčí. Ale je naše štěstí, že máme odkud tyto zásoby čerpat a stále je doplňovat: z kázání Božího slova, z přijímání večeře Páně, ze společenství sester a bratří i na této fakultě. Buďme vděční za tento zdroj oleje do našich lamp, do našich životů. A čerpejme z něj směle. Je to zdroj nevyčerpatelný.

Děkujeme ti, náš Pane, za ujištění, že tvé království jistě přijde. Čekáme na ně s důvěrou. Prosíme tě, aby naše čekání nás neunavilo až k rezignaci. Obnovuj naše chatrné zásoby víry, naděje a lásky zvěstováním evangelia a u Kristova stolu. Amen

Poslání Žd 13,1-5